

PRZEMYSŁAW NOWAK
Polska Akademia Nauk
Instytut Historii

Z antroponimii słowiańskiej: Dobrawa czy Dąbrówka żoną Mieszka I?

Słowiańskie nazwy miejscowe i osobowe przekazane w „Kronice” Thietmara są przez historyków powszechnie uznawane za wiarygodne¹, choć częściowe badania językoznawców wykazały wiele zniekształceń graficzno-fonetycznych w antroponimii, etnonimii oraz toponimii w dziele biskupa merseburskiego².

¹ J. Strzelczyk, *Thietmar*, [w:] SSS, t. VI, Wrocław etc. 1977[–1980], s. 74–75.

² Cf. T. Lehr–Spławiński, *Z onomastyki Słowian lechickich*, „Onomastica”, t. IV, 1958, s. 289–291 (I *Chutizi — Scudici*), 294–297 (IV *Cidini*; reedycja pt. *Cidini — Sidzina*, [w:] idem, *Od piętnastu wieków. Szkice z pradziejów i dziejów kultury polskiej*, Warszawa 1961, s. 86–88); reedycja pt. *Z onomastyki Słowian łużyckich i lechickich*, [w:] idem, *Studia i szkice wybrane z językoznawstwa słowiańskiego*, t. II, Warszawa 1966, s. 199n., 202–204; Z. Stieber, *Die slawischen Namen in der Chronik Thietmars von Merseburg*, „Onomastica Slavogermanica”, t. III, 1967, s. 109–111 (reedycja, [w:] idem, *Świat językowy Słowian*, Warszawa 1974, s. 239–242); idem, *Milczanie czy Milszczanie?*, [w:] *Slawisch–deutsche Wechselbeziehungen in Sprache, Literatur und Kultur. Hans Holm Bielfeldt zum 60. Geburtstag*, red. W. Krauss, Z. Stieber, J. Bělič, V. I. Borkovskij, Veröffentlichungen des Instituts für Slavistik der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin, t. XLIV, Berlin 1969, s. 235–236 (reedycja, [w:] Z. Stieber, *Świat*, s. 242–243); S. Rospond, *Ausgewählte slavische Onomastica in der Chronik des Thietmar von Merseburg*, „Die Welt der Slaven”, t. XXI, 1976, z. 2 (Księga pamiątkowa dla Reinholda Olescha), s. 144–149; K. T. Witczak, *Z antroponimii piastowskiej: „Zdziebor” (nie „Czcibor”), brat Mieszka I*, „Onomastica”, t. XXXVII, 1992, s. 123–132 (z konkluzji wynika jednak, że w tytule zamiast Zdziebor, winno być Zdziebór); E. Eichler, *Zur Bedeutung der Chronik Thietmars für die frühmittelalterliche Überlieferung slawischer Namen*, [w:] *Ortsname und Urkunde. Frühmittelalterliche Ortsnamenüberlieferung. Münchener Symposium, 10. bis 12. Oktober 1988*, red. R. Schützeichel, Beiträge zur Namenforschung, NF, t. XXIX, Heidelberg 1990, s. 230–235; E. Eichler, *Nochmals zu Thietmars Umgang mit slavischen Namen in seiner Chronik*, [w:] *Namen des Frühmittelalters als sprachliche Zeugnisse und als Geschichtsquellen*, red. A. Greule, M. Springer, Ergänzungsbände zum Reallexikon der Germanischen Altertumskunde, t. LXVI, Berlin — New York 2009, s. 189–192. W kontekście rozważań nad rdzeniem *dobr-* czy *dubr-* tj. *dąbr-* w imieniu pierwszej chrześcijańskiej żony Mieszka I warto zwrócić uwagę, że imię słowiańskie Sulęta u Thietmara zapisane jest jako *Zolunta*, cf. *Die Chronik des Bischofs Thietmar von Merseburg und ihre Korveier Überarbeitung*, red. R. Holtzmann, MGH, *Scriptores rerum Germanicarum*, N.S., t. IX, Berlin 1935, lib. III, cap. 21, s. 124: *ab Heinrico solum milite eius, qui Szlavonice Zolunta vocatur; Kronika Thietmara*, tłum. i oprac. M. Z. Jedlicki, Biblioteka tekstów historycznych, t. III,

Tymczasem podstawą poglądu, że imię pierwszej chrześcijańskiej żony Mieszka I brzmiało Dobrawa jest pojedynczy zapis w tej kronice³. Źródła polskie i czeskie, zawierające formę Dąbrówka — Dubrawka pochodzą z domniemanego rocznika Jordana⁴. Podział między historykami a językoznawcami odnośnie do formy imienia żony Mieszka I — Dobrawa czy Dąbrówka — zauważalny jest w najważniejszych wydawnictwach leksykograficznych⁵.

Dyskusja nad imieniem księżniczki czeskiej, która w 965 r. przybyła do Mieszka I ma długą tradycję. Austriacki historyk Heinrich Z e i s s b e r g w rozprawie o Mieszku I zestawiał źródłowe formy jej imienia i ostatecznie, acz niekonsekwentnie, przyjął nazwę podaną przez Thietmara — Dobrawa⁶. Oswald B a l z e r w swym pomnikowym dziele „Genealogia Piastów”, dał pierwszeństwo źródłom czeskim, które używają formy Dubrawka, będącego zdrobnieniem od używanego w Czechach imienia Dubrawa⁷. Z kolei Aleksander B r ü c k n e r, znakomity historyk literatury i kultury, stanowczo opowiadał się za Dobrawą, twierdząc w swoim dosadnym stylu, że „nonsens z Dąbrówką wyłonił się później”⁸. Z kolei Tadeusz

Poznań 1953, s. 138 (tu błędnie Żelenta); J. N a l e p a, *Słowiańszczyzna północno-zachodnia. Podstawy jedności i jej rozpad*, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Wydział Historii i Nauk Społecznych, Prace Komisji Historycznej, t. XXV, Poznań 1968, s. 154, 169, przyp. 368 (**Sulqta*); E. E i c h l e r, *Zur Bedeutung der Chronik Thietmars*, s. 232 (**Sulqta*).

³ *Chronik des Bischofs Thietmar von Merseburg*, lib. IV, cap. 55, s. 194: *Dobrawa enim Sclavonice dicebatur, quod Teutonico sermone Bona interpretatur.*

⁴ Vide Z. B u d k o w a, *Początki polskiego rocznikarstwa*, StŹr., t. II, 1958, s. 82–85, zwłaszcza s. 84: „Przypuszczenie, że data przybycia Dąbrówki [w 965 r. — P.N.] została wykombinowana *ex post* na podstawie daty chrztu Mieszka [w 966 r. — P.N.] wydaje się mało prawdopodobne, gdyż w tym wypadku rocznikarz, oczywiście duchowny, wolałby złączyć oba terminy, niż przekazywać potomności fakt pożycia chrześcijańskiej księżniczki z poganinem. Gorszyło to już współczesnych Thietmara i zostało gorąco zaprzeczone przez późniejszych naszych dziejopisów”.

⁵ Cf. S. U r b a Ń c z y k, H. M o d r z e w s k a, *Dąbrówka*, [w:] SSS, t. I, Wrocław etc. 1961[–1962], s. 333; *Słownik staropolskich nazw osobowych*, red. W. T a s z y c k i, t. I, Wrocław etc. 1965–1967, s. 464–465 s.v.: 2. *Dąbrowka; Dubrowka, Dubrawka*; A. W i t k o w s k a, *Dobrawa*, [w:] *Encyklopedia katolicka*, t. III, Lublin 1979, kol. 1367–1368; S. T r a w k o w s k i, *Dobrawa*, [w:] *Lexikon des Mittelalters*, t. III, München–Zürich 1986, kol. 1149; H. F r o s S J, F. S o w a, *Księga imion i świętych*, t. II, Kraków 1997, kol. 20–21 s.v. *Dąbrówka*; D. L e ś n i e w s k a, *Dobrawa*, [w:] *Wczesna Słowiańszczyzna. Przewodnik po dziejach i literaturze przedmiotu*, red. A. W ę d z k i, t. I, Warszawa 2008, s. 132.

⁶ H. Z e i s s b e r g, *Miseco I. (Mieczysław), der erste christliche Beherrscher Polens*, „Archiv für österreichische Geschichte”, t. XXXVIII, 1867, s. 50, przypis 1. Autor nie był jednak konsekwentny, ponieważ w swoim artykule posługuje się częściej czeską formą Dubravca (ibidem, s. 53, 55, 58 i in.).

⁷ O. B a l z e r, *Genealogia Piastów*, Kraków 1895 (przedruk Warszawa 1980), s. 22; wyd. 2, Kraków 2005, s. 51.

⁸ Cf. A. B r ü c k n e r, *O Piaście*, RAU whf, t. XXXV (ser. II, t. X), 1898, s. 341 (reedycja z uzupełnieniami autora, [w:] idem, *Kultura, piśmiennictwo, folklor. Wybór prac*, red. W. B e r b e l i c k i i T. U l e w i c z, Biblioteka Filologii Polskiej, seria B: Literaturoznawstwo, Warszawa 1974, s. 133); A. B r ü c k n e r, *Słownik etymologiczny języka polskiego*, t. I, Kraków 1927, s. 86 s.v. *dąbrowa* (cytat); idem, *Bolesław Chrobry*, „Slavia Occidentalis”, t. VII, 1928, s. 66 (reedycja, [w:] idem, *Kultura*, s. 146).

Lehr–Splawiński, czołowy przedstawiciel słowianoznawstwa polskiego, doszedł do wniosku, że żona Mieszka I nosiła po polsku imię Dąbrówka, po czesku zaś Dubravka, odnoszące się do osób ciemnowłosych lub o ciemnym zabarwieniu skóry⁹. W sprawie zapisu „Dobrawa”, skonstatował, że „Thietmar — jeden z najbardziej wykształconych ludzi swego czasu — znał dobrze Słowiańszczyznę zachodnią i umiał po »słowiańsku«, tj. najprawdopodobniej po łużycku, co pozwalało mu rozumieć nieźle rozmaite wyrazy słowiańskie i wyjaśniać ich znaczenie w swej »Kronice«. Ale ta znajomość mowy Słowian była u niego z pewnością — jak normalnie u Niemców — niezbyt głęboka i, szczególnie w zakresie fonetycznym, dopuszczała nieraz pomyłki i nieporozumienia. W tych warunkach nic dziwnego, że słysząc nie bardzo dla siebie zrozumiałe imię czeskie *Dubrava* (czy *Dubravka*), mógł je bardzo łatwo skojarzyć z tak pospolitym u Słowian, a podobnie brzmiącym rdzeniem *dobr-* i odpowiednio do tak uzyskanego wyjaśnienia znaczeniowego zmienić nieświadomie formę jego na całkiem zrozumiałą i etymologicznie nieodosobnioną: »Dobrava«¹⁰. Naukową etymologię zaproponowaną przez Lehra–Splawińskiego podtrzymał Tadeusz Milewski pisząc: „Pol. *dąbrowa* jest derywatem od wyrazu **dǫbrъ*, który oznaczał bądź ‘las dębowy’, por. pol. *dąbrza* ‘dąbrowa’, śr.–bg. **dǫbrъ* ‘silva’, bądź znaczył ‘ciemny’, stąd imię *Dąbrówka* itd. To drugie znaczenie jest starsze i łączy nasz wyraz bezpośrednio ze sti. *dhūmrá-h* ‘dymny, szary, brunatny, ciemny’. Możemy więc przypuszczać, że śr.–bg. **dǫbrъ* i sti. *dhūmrá-h* pochodzą od p.–i.–e. *dhūmro-s*”¹¹.

Gdy na początku 1939 r. w „Polskim słowniku biograficznym” pod imieniem Dąbrówka umieszczono odnośnik do Dubrawki¹², Brückner w jednym ze swoich ostatnich artykułów ponownie kategorycznie dowodził poprawności imienia Dobrawa, wywodząc je od Dobrosławy¹³. Ostatecznie krakowski historyk Karol Buczek w biogramie, ogłoszonym pod hasłem „Dobrawa”, opowiedział się przeciw formom Dąbrówka — Dubrawka, ale w bibliografii pominął poświęcony temu zagadnieniu ważki artykuł Lehra–Splawińskiego¹⁴. Takie stanowisko spotkało się z ripostą Witolda Taszyckiego oraz uzupełniającą go notą redakcyjną „Języka Polskiego”¹⁵. Jednocześnie Taszycki¹⁶ ustosunkował się negatywnie do polemicz-

⁹ T. Lehr–Splawiński, „*Dąbrówka*” czy „*Dobrawa*”? „*Język Polski*”, t. XVII, 1932, s. 104–109 (reedycja, [w:] idem, *Od piętnastu wieków*, s. 95–99).

¹⁰ Idem, „*Dąbrówka*”, s. 106n. Cytuję wg reedycji ze zmodernizowaną pisownią, s. 97.

¹¹ T. Milewski, *Pol. „dąb” i „dąbrowa” (Notatka etymologiczna)*, „*Prace Filologiczne*”, t. XVI, 1934, s. 198.

¹² PSB, t. V, z. 1, s. 26.

¹³ A. Brückner, *Apostolka Polski*, „*Kurier Literacko–Naukowy*” dodatek do „*Ilustrowanego Kuriera Codziennego*”, R. 16, 1939, nr 12 (20 marca), s. I (177).

¹⁴ K. Buczek, *Dobrawa (zm. 977)*, [w:] PSB, t. V, z. 3, s. 240–242.

¹⁵ W. Taszycki, *A jednak „Dąbrówka” (Na marginesie »dyskusji« Brücknera z Lehrem–Splawińskim)*, „*Język Polski*”, t. XXIV, 1939, s. 88 (reedycja, [w:] idem, *Rozprawy i studia polonistyczne*, t. I: *Onomastyka*, Wrocław–Kraków 1958, s. 30n.).

¹⁶ Ibidem, s. 86–88 (reedycja, s. 28–30).

nych uwag Brücknera¹⁷ wskazując na fakt, że wyraz „dąbrow(k)a” jest też „nazwą rośliny”, a stąd bliska droga do nazwy osobowej tak męskiej, jak żeńskiej¹⁸. Niestety, redakcja „Języka Polskiego” nie przyjęła do publikacji repliki Buczka, ponieważ autor nie zgodził się na skrócenie nadesłanego artykułu pt. „Dobrawa czy Dąbrówka?”¹⁹.

Wznowienie naukowego dyskursu w sprawie imienia pierwszej chrześcijańskiej księżny polskiej nastąpiło w okresie powojennym. Równocześnie na łamach czasopisma „Slavia Occidentalis” wypowiedzieli się dwaj poznańscy uczeni, językoznawca Jan Otrębski²⁰ oraz historyk Gerard Labuda²¹. Pierwszy z nich doszedł do wniosku, że imię żony Mieszka I brzmiało Dobrawa. Jego zdaniem w czeskim piśmiennictwie kronikarskim postać Dobrawa zmieniono na Dubravka, po czym ta postać dostała się znów do Polski, gdzie ją jednak spolszczono na Dąbrówka, przyrównując ją do wyrazu pospolitego „dąbrówka”, występującego także jako nazwa topograficzna²². Natomiast Labuda arbitralnie za wyrokował, że dla „historyka spór jest rozstrzygnięty. Może on, na podstawie autorytetu Thietmara, twierdzić z całym spokojem, że imię żony Mieszka I brzmiało: Dobrawa, Dobrawka”²³. Polemicznie do zapatrywań obu badaczy ustosunkował się Stanisław Urbańczyk²⁴. Uczony ten uznał za pewnik, że wedle tradycji czeskiej i polskiej księżna nosiła imię pisane Dubrawka, a świadectwa na rzecz postaci *Dubr-* tj. *dąbr-* są równie stare i rzetelne jak „Kronika” Thietmara²⁵. Przenikliwie przy tym zauważył: „Jedynie zbadanie genezy zaginionego krakowskiego rocznika może rzucić światło na właściwy sens zapisów »Dubrawka«; teoretycznie przynajmniej może krytyka źródeł skłonić nas do odrzucenia tego świadectwa, albo na odwrót wzmocni do niego zaufanie i postawi ponad świadectwem Thietmara. Głos więc na początek powinni mieć historycy, byle jednak interpretację ortografii pozostawili językoznawcom–filologom”²⁶. Z kolei Stanisław Rospond²⁷ w uwagach polemicznych do artykułów

¹⁷ A. Brückner, *Die polnische Alexiuslegende von 1454*, „Slavische Rundschau”, t. X, 1938, nr 6 (Arbeiten zur älteren Geistesgeschichte der Westslaven. Franz Spina zum Gedächtnis), s. 117, przyp. 2; idem, *Apostolka Polski*, s. I.

¹⁸ W. Taszycki, op. cit., s. 87 (reedycja, s. 29).

¹⁹ K. Buczek, *Oświadczenie w sprawie „Dąbrówki”*, „Język Polski”, t. XXIV, 1939, s. 128.

²⁰ J. Otrębski, *Imiona pierwszej chrześcijańskiej pary książęcej w Polsce*, „Slavia Occidentalis”, t. XVIII, 1939–1947, s. 85–94.

²¹ G. Labuda, *Dąbrówka czy Dobraw(k)a? Uzupełnienia do dyskusji o poprawne imię żony Mieszka I.*, „Slavia Occidentalis”, t. XVIII, 1939–1947, s. 126–138.

²² J. Otrębski, op. cit., s. 94.

²³ G. Labuda, op. cit., s. 138.

²⁴ S. Urbańczyk, *Dwa zagadkowe imiona* [Mieszko i Dąbrówka], „Slavia Antiqua”, t. III, 1951/1952, s. 64–72.

²⁵ Ibidem, s. 71.

²⁶ Ibidem.

²⁷ S. Rospond, *Uwagi polemiczne o „Mieszku”, „Masławie” i „Dąbrówce”*, „Onomastica”, t. I, 1955, s. 168–185.

Urbańczyka²⁸ obstawał przy imionach Myszko albo Miszko dla Mieszka, Masław dla Mieclawa oraz — w ślad za Labudą — dwu wersjach pierwotnych: czeskiej Dubrav(k)a oraz polskiej Dobrawa. Natomiast przyjęcie przez Jerzego D o w i a t a w poczytnej książce „Chrzest Polski” (wyd. 3, 1961) wariantu Dobrawka sprowokowało ponowne wystąpienie Otrębskiego²⁹. Uczony ten, po stwierdzeniu, że Dobrawa, to skrót jakiegoś pełnego imienia o osnowie czterozgłoskowej oraz po ustaleniu, że Dobrawka, Dobrówka, Dąbrówka to późniejsze warianty oryginalnego skrótu Dobrawa przyjął, że pełne imię żony Mieszka I brzmiało Dobrosława³⁰. Wreszcie, Danuta B o r a w s k a dokonała zestawienia argumentów krytycznych, które można było przywieść na obronę imienia Dąbrówki³¹. Nie przekonały one jednak Kazimierza J a s i ń s k i e g o, który w swym „Rodowodzie pierwszych Piastów” zaufał Thietmarowi, zaznaczając przy tym, że ożywiona dyskusja wokół imienia nie przyniosła jeszcze ostatecznego rozstrzygnięcia³². Na koniec tego przeglądu należy odnotować najnowszy pogląd Andrzeja B a ń k o w s k i e g o, aby imię pierwszej chrześcijańskiej żony Mieszka I odczytywać jako Dobrowita³³, co wraz z innymi rozważaniami etymologicznymi tego językoznawcy³⁴ spotkało się z surową oceną krytyki historycznej³⁵.

Zofii K o z ł o w s k i e j – B u d k o w e j zawdzięczamy wzorową edycję krytyczną „Rocznika dawnego”³⁶ oraz „Rocznika kapituły krakowskiej”³⁷. Annały te wywodzone są w historiografii powojennej bezpośrednio od zaginionego obecnie

²⁸ S. Urbańczyk, op. cit., s. 52–72; idem, *Mieclaw (Masław), książę mazowiecki*, „Slavia Antiqua”, t. IV, 1953 [druk 1954], s. 350–356.

²⁹ J. Otrębski, *Jedno z zagadnień Milenium. W sprawie imion Mieszka i jego małżonki*, „Problemy”, t. XVIII, 1962, s. 117–119.

³⁰ Ibidem, s. 117n.

³¹ D. Borawska, *O imię Dąbrówki*, [w:] *Polska w świecie. Szkice z dziejów kultury polskiej. Pamięci Tadeusza Manteuffla przyjaciele, koledzy, uczniowie*, kom. red. J. D o w i a t i n., Warszawa 1972, s. 41–59.

³² K. Jasiński, *Rodowód pierwszych Piastów*, Warszawa–Wrocław [1992] (przedruk z posłowiem T. Jurka, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Wznowienia, t. XIX, Poznań 2004), s. 61n.

³³ A. Bańkowski, *Imiona przodków Bolesława Chrobrego u Galla–Anonima (Rozważania etymologiczne)*, „Onomastica”, t. XXXIV, 1989, s. 135–138 (9. *Dubrowca*).

³⁴ Ibidem, s. 103–138.

³⁵ Cf. J. Banaszkiewicz, *O pomysłach etymologiczno–historycznych p. Andrzeja Bańkowskiego, dotyczących imion postaci z podania dynastycznego Piastów*, „Onomastica”, t. XXXVII, 1992, s. 262–271; G. Labuda, *O najstarszych imionach dynastii piastowskiej*, [w:] *Biedni i bogaci. Studia z dziejów społeczeństwa i kultury ofiarowane Bronisławowi Geremkowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin*, kom. red. M. Aymardi in., Warszawa 1992, s. 261–271.

³⁶ *Rocznik dawny*, wyd. Z. K o z ł o w s k a – B u d k o w a, [w:] *Najdawniejsze roczniki krakowskie i kalendarz*, MPH, s.n., t. V, Warszawa 1978, s. 3–17 z faksymile na wklejkach po s. 6 (Warszawa, Biblioteka Narodowa, rkps 3312 II, k. 38v–39r) i po s. 22 (k. 39v).

³⁷ *Rocznik kapituły krakowskiej*, wyd. Z. K o z ł o w s k a – B u d k o w a, [w:] *Najdawniejsze roczniki*, s. 21–195.

„Rocznika kapituły krakowskiej dawnego”, określanego zarówno w polskiej, jak w międzynarodowej literaturze erudycyjną nazwą „Annales regni Polonorum deperditi”³⁸. Według ostatniej propozycji badawczej autorem „Rocznika dawnego” miał być Mateusz, późniejszy biskup krakowski (1143–1166)³⁹. Z kolei czas redakcji „Rocznika kapituły krakowskiej” został przez wydawczynię określony na rok 1266⁴⁰. W obu rocznikach występuje identyczny zapis *Dubrouka*⁴¹, który zdaniem Kozłowskiej–Budkowej sugeruje formę imienia Dąbrówka⁴². Natomiast źródłem tej formy imienia były skompilowane na początku XI w. „Annales regni Polonorum deperditi”. Wydaje się zatem oczywiste, że zwolennicy tezy o poprawności zapisu Dobrawa w „Kronice” Thietmara niesłusznie odrzucili zapis *Dubrouka* w najstarszej, krakowskiej tradycji rocznikarskiej. W sukurs tej drugiej formie przychodzi zresztą czeski kronikarz Kosmas (zm. 1125), odnotowując najprawdopodobniej za polskim rocznikiem wywiezionym przez Brzetysława I z Gniezna w 1038 lub 1039 r.: *Anno dominice incarnationis DCCCCLXXVII. Obiit Dubrauca*⁴³.

³⁸ Wnikliwej oceny nowszych propozycji badawczych dotyczących zagadnienia początków rocznikarstwa polskiego, dokonał ostatnio W. Drelicharz, *Najwcześniejsze roczniki polskie i sytuacja pisarska w Polsce około roku 1000*, [w:] *Bruno z Kwerfurtu. Osoba — dzieło — epoka*, red. M. Dygó, W. Fałkowski, Pułtusk 2010, s. 101–127.

³⁹ J. Bierniak, *Autor „Rocznika dawnego”*, [w:] *Kultura średniowieczna i staropolska. Studia ofiarowane Aleksandrowi Gięysztorowi w pięćdziesięciolecie pracy naukowej*, kom. red. D. Gawinowa i in., Warszawa 1991, s. 427–442.

⁴⁰ Z. Kozłowska–Budkowa, *Wstęp*, [w:] *Najdawniejsze roczniki*, s. XXXVIII.

⁴¹ *Rocznik dawny*, s. 4, zapiska 6: *DCCCCLXVI Dubrouka venit ad Miskonem*; *Rocznik kapituły krakowskiej*, s. 43, zapiska 71: *DCCCLXV Dubrouka ad Meskonem venit*. Należy odrzucić domysł J. Dowiata (*Dubrouka venit ad Miskonem. Geneza zapiski*, [w:] *Cultus et cognitio. Studia z dziejów średniowiecznej kultury. Aleksandrowi Gięysztorowi w czterdziestolecie pracy naukowej przyjaciele, koledzy, uczniowie*, kom. red. S. K. Kuczyński i in., Warszawa 1976, s. 123–128), jakoby noty *Rocznika dawnego* o przybyciu Dąbrówki (w artykule Dowiata konsekwentnie Dobrawy) do Mieszka i o chrzcie księcia polskiego (*Mysko dux baptizatur*) stanowiły odpis inskrypcji pod malowidłem ściennym, albowiem zapiski te świadomie zostały zredagowane w połączeniu z datami rocznymi, co jest typowe dla annalistyki. Autor natomiast słusznie zwrócił uwagę na niezwykłość formuły zapisu, w którym podmiotem jest Dąbrówka, a nie poślubiającej ją księżę.

⁴² *Rocznik dawny*, s. 4, przyp. 9.

⁴³ *Die Chronik der Böhmen des Cosmas von Prag*, wyd. B. Bretholz, MGH, *Scriptores rerum Germanicarum*, N.S., t. II, Berlin 1923, lib. I, cap. 27, s. 49: *Anno dominice incarnationis DCCCCLXXVII. Obiit Dubrauca, que quia nimis inproba fuit, iam mulier provecit etatis cum nupsisset Poloniensi duci, peplum capitis sui deposuit et puellarem coronam sibi imposuit, quod erat magna dementia mulieris*. W aparacie krytycznym wydawca podał jeszcze źródłowe formy imienia *Dubrauka*, *Dubrawka* (ibidem, s. 49, przyp. a). Cf. przekład polski z obszernym komentarzem rzeczowym: *Kosmasa Kronika Czechów*, tłum. i oprac. M. Wojciechowska, Warszawa 1968, s. 149 z przyp. 46. Do etymologii *Dubrawka* — *Dąbrówka* vide *Słownik prasłowiański*, red. F. Sławski, t. IV, Wrocław etc. 1981, s. 179 pod hasłem *dobravъka* : *dobrovъka*.